

**МІНІСТЕРСТВО З ПИТАНЬ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ**

НАКАЗ

27.06.2008 № 190

**Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
07 жовтня 2008 р.
за № 936/15627**

**Про затвердження Правил користування системами
централізованого комунального водопостачання та
водовідведення в населених пунктах України**

{Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства
регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства
№ 131 від 27.03.2012
№ 541 від 24.10.2012
Наказом Міністерства розвитку громад та територій
№ 97 від 19.04.2021}

На виконання Плану заходів, спрямованих на реалізацію пріоритетів діяльності Кабінету Міністрів України у 2008 році, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.02.2008 № 383-р, **НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити Правила користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України (далі - Правила), що додаються.

2. Керівникам Міністерства житлово-комунального господарства Автономної Республіки Крим, структурних підрозділів з питань житлово-комунального господарства обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій довести ці Правила до відома підприємств водопровідно-каналізаційного господарства.

3. Визнати такими, що втратили чинність, наказ Держжитлокомунгоспу від 01.07.94 № 65 "Про затвердження Правил користування системами комунального водопостачання та водовідведення у містах і селищах України", зареєстрований в Міністерстві юстиції України 22.07.94 за № 165/374, та наказ Держжитлокомунгоспу від 02.12.92 № 67 "Про порядок видачі технічних умов на підключення споживачів до систем господарсько-питного водопостачання і каналізації".

4. Управлінню водопровідно-каналізаційного господарства (В.П. Рудий) разом з Юридичним відділом (І.І. Крилова) подати цей наказ на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому порядку.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра О.В. Мазурчака.

Міністр

О.Ю. Кучеренко

ПОГОДЖЕНО:

Заступник Міністра з питань
житлово-комунального господарства України

І.В. Запарна

Голова державного комітету України
по водному господарству

В.А. Сташук

Заступник Міністра України з питань
надзвичайних ситуацій та у справах захисту
населення від наслідків Чорнобильської катастрофи

В. Третьяков

Голова Державного комітету України з питань
технічного регулювання та споживчої політики
(Держспоживстандарт України)

Л.В. Лосюк

В.о. Першого заступника Міністра охорони
здоров'я України, головного державного
санітарного лікаря України

А.М. Пономаренко

Перший заступник
Голови Антимонопольного комітету України

О.І. Мельниченко

Голова Державного комітету України з питань
регуляторної політики та підприємництва

К.О. Ващенко

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства з питань
житлово-комунального
господарства України
27 червня 2008 року № 190
(у редакції наказу
Міністерства розвитку громад
та територій України
від 19 квітня 2021 року № 97)

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
07 жовтня 2008 р.
за № 936/15627

ПРАВИЛА

користування системами централізованого питного

водопостачання та централізованого водовідведення в

населених пунктах України

I. Загальні положення

1. Ці Правила визначають порядок користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення населених пунктів України.

2. Ці Правила є обов'язковими для всіх споживачів, які отримують послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі - споживач), та суб'єктів господарювання, що провадять господарську діяльність у сфері централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення та мають у власності, господарському віданні або оперативному управлінні об'єкти, системи централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, і з якими суб'єктом господарювання укладено договір на отримання послуг з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення (далі - виконавець послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення), замовників послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.

3. Договірні відносини між виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення та споживачем здійснюються виключно на договірних засадах відповідно до Законів України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», «Про житлово-комунальні послуги» та «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання».

4. Терміни, що вживаються у цих Правилах:

акт розмежування майнової належності та експлуатаційної відповідальності сторін - акт, який додається до технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення та вирішує питання, пов'язані з межею майнової належності та експлуатаційної відповідальності сторін;

випуск водовідведення - трубопровід для відведення стічних вод від будинків, споруд, приміщень та з території споживача до першого колодязя системи централізованого водовідведення (з контрольним/ревізійним колодязем включно, за умови його наявності);

внутрішньоквартальна водопровідна мережа - трубопроводи, прокладені всередині житлового кварталу, до яких приєднуються водопровідні вводи споживачів;

внутрішньоквартальна мережа водовідведення - мережа, прокладена всередині житлового кварталу, яка з'єднує випуски групи будинків або будівель кварталу в цілому;

водогін - трубопровід, прокладений від місця забору води (джерела питного водопостачання) та/або від резервуарів чистої води до розподільчих мереж;

водопровідний ввід - трубопровід від мережі виконавця комунальної послуги у місці приєднання, з колодязем, патрубком і запірною арматурою до зовнішньої стіни будинку або межі території об'єкта;

вулична мережа водовідведення - трубопроводи, прокладені вздовж вулиць, провулків, набережних;

вуличний водорозбір (водорозбірна колонка) - пристрій для розбору питної води безпосередньо з системи централізованого питного водопостачання в місцях колективного водокористування;

дворова мережа водовідведення - мережа, розташована в межах однієї дворової ділянки, яка з'єднує випуски з окремих будівель;

замовник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення - споживач або суб'єкт господарювання, який має намір здійснити будівництво або реконструкцію об'єкта будівництва з подальшим його приєднанням до систем централізованого водопостачання та водовідведення;

індикатор магнітного впливу (поля) - наклейка (пристрій), що кріпиться на лічильник, є

чутливою до дії постійних магнітів та служить для індикації впливу магнітних полів на водомір для забезпечення від несанкціонованого втручання споживачів у роботу вузлів/приладів обліку;

ліміт водоспоживання та/або водовідведення - встановлений споживачу граничний обсяг використання питної води та/або приймання (скидання) стічних вод за визначений строк на підставі технічних умов на приєднання до мереж водопостачання та/або на приєднання до мереж водовідведення;

межа майнової належності - лінія розподілу елементів систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення і споруд на них між виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення та споживачем;

мережа водовідведення споживача - система трубопроводів, каналів та/або лотків і споруд на них для збирання та відведення стічних вод споживача, що перебуває на балансі або території споживача і ним обслуговується;

мережа водопостачання споживача - система трубопроводів для питного водопостачання споживача, що перебуває на балансі або території споживача і ним обслуговується;

розподільчі мережі - трубопроводи, які прокладені вздовж вулиць, провулків, набережних, які розподіляють воду від водогону до споживача;

самовільне користування - користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення за відсутності договору про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення із виконавцем комунальної послуги, а також у випадку порушення споживачами умов укладеного між сторонами договору;

технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення (далі - технічні умови) - комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, реконструкції та заходів для забезпечення гідравлічних параметрів стабільної роботи систем централізованого питного водопостачання (з урахуванням забезпечення потреб пожежогасіння) та/або централізованого водовідведення.

Інші терміни вживаються у значеннях, визначених у Законах України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», «Про житлово-комунальні послуги», «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону праці» та Водному кодексі України.

II. Обов'язки виконавця послуги з централізованого водопостачання/ централізованого водовідведення та споживача у сфері користування системами централізованого питного водопостачання та водовідведення

1. Виконавець послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення обслуговує вуличні, квартальні та дворові мережі водопостачання та водовідведення, споруди і обладнання, а також технологічні прилади й пристрої на них, які перебувають у нього на балансі або на які є відповідний договір на обслуговування зі споживачем.

2. Мережі водопостачання та водовідведення споживача експлуатуються та обслуговуються споживачем. Обслуговування мереж споживача може здійснюватися виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення на умовах окремого договору.

3. Межею розподільчих мереж, які обслуговує виконавець послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення, є перший колодязь із запірною арматурою у місці приєднання до водопровідної мережі споживача відповідно до акта розмежування майнової належності та експлуатаційної відповідальності сторін (додаток 1).

У випадку відсутності контрольного колодязя у місці приєднання, межею, яку обслуговує виконавець послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення, є місце приєднання до мережі водопостачання та водовідведення споживача.

4. Водопровідні вводи до теплових пунктів (далі - ТП), котелень, окремо побудованих насосних станцій для підвищення тиску, а також розподільчі мережі від цих об'єктів експлуатують підприємства, на балансі або в користуванні яких перебувають ці об'єкти.

Експлуатацію мереж водопостачання та водовідведення, утримання їх у належному стані в межах ТП та котелень здійснюють організації, на балансі або в користуванні яких перебувають ці об'єкти.

5. Приймання стічних вод від споживачів до системи централізованого водовідведення здійснюється відповідно до Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01 грудня 2017 року № 316, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 15 січня 2018 року за № 56/31508 (далі - Правила приймання стічних вод), та Порядку визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до систем централізованого водовідведення, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01 грудня 2017 року № 316, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 15 січня 2018 року за № 56/31509, а також місцевих правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення населеного пункту, які затверджуються органом місцевого самоврядування в установленому порядку.

6. Не допускається підключення зливової (дошової) каналізації до систем централізованого

водовідведення, якщо вона не є загальносплавною. Води, що утворюються внаслідок випадання атмосферних опадів (дощу і танення снігу та льоду), повинні очищуватися на окремих очисних спорудах.

Скидання стічних вод до зливової (дощової) системи водовідведення не допускається.

7. Якщо мережа водопостачання та водовідведення, що належать виконавцю послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення, проходить по земельній ділянці, переданій на правах власності або користування іншому суб'єкту господарювання та/або фізичній особі, останній не повинен протидіяти ліквідації витоків, усуненню інших пошкоджень мереж на цих ділянках та виконанню планових робіт на мережі.

Власник земельної ділянки, по якій проходять водопровідні мережі та мережі водовідведення, зобов'язаний забезпечити збереження зон санітарної охорони відповідно до Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення».

8. За стан водопровідних мереж, які проходять у технічних підвалах і до яких приєднані внутрішньобудинкові мережі, відповідають юридичні та фізичні особи, у яких вони знаходяться у власності або користуванні (управлінні, господарському віданні, оренді), або які здійснюють фактичне користування такими мережами.

9. Споживач забезпечує:

виконання технічних умов та підключення об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та водовідведення згідно із цими Правилами;

експлуатацію, ремонт та усунення аварійних ситуацій на об'єктах/мережах водопостачання та водовідведення, які йому належать (перебувають у користуванні), власними силами або із залученням інших суб'єктів господарювання;

надання інформації виконавцю послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення щодо проведення ремонтних робіт, які можуть вплинути на стан централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення;

доступ працівників виконавця послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення для виконання ремонтних та аварійних робіт на об'єктах/мережах підприємства, яке розташоване на території споживача;

доступ представників виконавця послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення для обстеження стану та виконання умов водопостачання та водовідведення споживача, пломбування та зняття показів вузлів/засобів обліку;

виконання умов зберігання та забезпечення цілісності вузлів/засобів обліку, пломб та індикаторів впливу магнітного поля; невтручання у роботу вузлів/засобів обліку;

дотримання обсягів, складу та якості стічних вод, що скидаються до системи централізованого водовідведення, умов договору та вимог нормативних документів у сфері водовідведення стічних вод.

III. Приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення

1. Приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов (додаток 2), виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення, та розробленого і затвердженого в установленому порядку проекту на приєднання.

2. Для забезпечення водопостачанням та водовідведенням будівельних майданчиків (на час будівництва об'єкта) видаються технічні умови на тимчасове підключення та укладаються тимчасові угоди з водопостачання та водовідведення за тимчасовою схемою на період будівництва.

3. Для одержання технічних умов споживач подає виконавцю послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення такі документи:

заяву;

опитувальний лист (додаток 3);

ситуаційний план з визначенням місця розташування земельної ділянки на відповідній території - в масштабі 1 : 500 із зазначенням підземних інженерних комунікацій (при необхідності);

копії документів, які підтверджують право власності або користування земельною ділянкою;

вिकопіювання з містобудівної документації зі схемою прив'язки до систем водопостачання та водовідведення, яка пропонується;

копію дозволу на спеціальне водокористування та копію спеціального дозволу на користування надрами (у разі наявності обов'язку щодо їх отримання);

розрахунок витрат водоспоживання і водовідведення об'єкта згідно з діючими нормами, завірений підписами керівника проєктної організації та замовника;

у разі наміру замовника приєднатися до водопровідної мережі та/або мережі водовідведення, які не належать виконавцю послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення, додатково надається погодження (згода) власника цих мереж.

4. Передумовою для приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є визначена виконавцем послуги з

централізованого водопостачання / централізованого водовідведення технічна можливість доступу споживачів до відповідних послуг на основі оцінки впливу, визначеної Законом України «Про оцінку впливу на довкілля», підключення об'єкта за умови дотримання належного рівня надання послуг з урахуванням наявності мереж, їх пропускної здатності, параметрів тиску, спроможності очисних споруд.

За відсутності технічних можливостей для надання послуг централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення виконавець послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення відмовляє у приєднанні.

Можливість доступу до таких послуг в майбутньому визначається генеральним планом відповідного населеного пункту щодо систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення.

5. У випадку розміщення на одній земельній ділянці кількох промислових підприємств, які скидають стічні води у систему централізованого водовідведення, виконавець послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення при видачі технічних умов передбачає встановлення контрольних колодязів на мережах водовідведення споживача для кожного з підприємств.

6. За наявності технічної можливості для приєднання об'єкта споживача до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення, виконавець послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення видає технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви.

7. Собівартість послуг з підготовки технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення визначається на підставі обґрунтованих трудовитрат, вартості одного людино-дня, виходячи із складності об'єкта підключення та категорії споживача.

8. Строк дії технічних умов складає три роки з дня їх надання у разі неприєднання об'єкта до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення.

Збільшення ліміту водоспоживання/водовідведення потребує розробки нових технічних умов.

9. Технічні умови повинні включати:

місце та спосіб підключення до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення;

обсяг та тиск води, режим водопостачання;

обсяги, вид та показники якості стічних вод, що скидаються;

рекомендовані матеріали труб та перелік арматури і обладнання на них, глибину залягання трубопроводів;

місце встановлення приладів обліку води, їх діаметр, тип, параметри, вимоги до встановлення;

умови для влаштування проміжного резервуара, насосів - підвищувачів тиску, регуляторів тиску та обмежувачів;

графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж, місця приєднання до них об'єкта, місце розмежування балансової належності;

термін дії технічних умов.

10. Технічні умови є підставою для розроблення проектно-технічної документації на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення (далі - проектно-технічна документація) згідно з державно-будівельними нормами та іншими нормативно-правовими актами і є обов'язковими для виконання.

Проектно-технічна документація розробляється відповідно до виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення технічних умов.

11. Строк розгляду поданої на узгодження проектно-технічної документації не може перевищувати п'ятнадцяти робочих днів з дня її отримання виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення.

12. Для забезпечення водопостачання об'єкта потрібно влаштування одного водопровідного вводу. В окремих випадках для об'єктів, що потребують дублювання водопостачання і мають протипожежні водопроводи, а також при великих витратах води, виконавець послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення може дати дозвіл на влаштування додаткових вводів. На кожному вводі мають бути встановлені вузол комерційного обліку води та запірні арматури. Виконавець послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення має право визначати призначення вводів (діючих або резервних) і вимагати від споживача ліквідації зайвих вводів або влаштування додаткових. Кількість та призначення вводів визначаються на підставі проектно-технічної документації.

13. Приєднання об'єктів безпосередньо до водогонів не допускається.

14. Не допускається з'єднувати мережі господарсько-питних водопроводів з мережами, по яких транспортується вода непитної якості, а також з мережами нецентралізованого водопроводу.

15. Підключення нових вводів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, не обладнаних комерційними приладами обліку води, не

допускається.

16. Проєкт на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення подається для узгодження виконавцю послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення у двох примірниках. Після узгодження проєкту на приєднання перший примірник залишається у виконавця послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, а другий - повертається замовнику/споживачу.

17. У випадках відхилень проєктно-технічної документації від технічних умов та відповідних нормативних документів виконавець послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення протягом п'ятнадцяти робочих днів з дня отримання проєкту на приєднання має надати споживачу лист із зауваженнями та рекомендаціями щодо її доопрацювання або узгодити її із зауваженнями.

Ненадання споживачем виконавцю послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення доопрацьованої проєктно-технічної документації у тридцятиденний строк з дати отримання ним листа із зауваженнями та рекомендаціями є підставою для відмови у приєднанні.

18. По завершенню будівельних робіт з влаштування водопровідного вводу та водопровідних пристроїв необхідно здійснити їх очищення, промивання, випробування, дезінфекцію та повторне промивання.

Роботи з підключення збудованої водопровідної мережі до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення виконуються виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення на платній основі за окремим договором та при умові укладеного договору про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення. Якщо промитий трубопровід (водопровідний ввід) не було введено в експлуатацію протягом п'яти діб, даний трубопровід (водопровідний ввід) підлягає повторному промиванню.

19. Після закінчення робіт з підключення до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення складається акт щодо їх технічної готовності, який підписується замовником, представником виконавця послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, іншими зацікавленими сторонами в установленому законодавством порядку та разом з виконавчою документацією передається виконавцю комунальної послуги на зберігання, а другий примірник акта - замовнику.

20. У разі зміни цільового призначення приміщення та/або запланованих змін господарської діяльності споживачів, якщо вони ведуть до зміни обсягів спожитої питної води та скидів стічних вод, у місячний строк споживачі до дати виникнення змін надають виконавцю послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення заяву та відповідні документи для одержання технічних умов та внесення змін до договору.

21. Новий споживач у семиденний строк після прийняття об'єкта повинен письмово повідомити виконавця послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення про прийняття на себе зобов'язань щодо отримання послуг з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення та переукладання акта розмежування майнової належності та експлуатаційної відповідальності сторін.

22. Водопровідні мережі, що підводять воду для поливання, повинні мати запірні вентиля та вузли комерційного обліку в місці приєднання до систем централізованих питного водопостачання.

23. У разі неможливості скиду стічних вод з території споживача у систему централізованого водовідведення самопливом застосовуються станції перекачування стічних вод. Для їх спорудження споживачі мають звернутися до виконавця послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення для одержання технічних умов на проєктування та узгодження проєкту.

IV. Самовільне приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, нераціональне водокористування

1. Не допускається будь-яке самовільне приєднання об'єктів водоспоживання до діючих систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення (включаючи приєднання до будинкових ввідів, внутрішньобудинкових мереж або до мереж споживачів).

2. Самовільним приєднанням до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення вважається:

приєднання до водорозбірної колонки за відсутності технічних умов;

приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, здійснене за відсутності технічних умов;

приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, здійснене із порушенням наданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення технічних умов;

приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, виконане без участі представників виконавця послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення або із порушенням вимог розділу III цих Правил;

користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення без укладання із виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення договору про надання таких послуг;

самостійне приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення;

відсутність або невідповідність нормам розміщення споживачем засобів комерційного обліку води;

зафіксовані виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення факти пошкодження пломб, індикаторів впливу магнітного поля, втручання у роботу та виведення з ладу вузлів комерційного обліку води;

використання води для господарських потреб з самостійних протипожежних систем, що живляться від спільних мереж;

недопущення чи перешкоджання виконавцю послуги з централізованого водопостачання/ централізованого водовідведення у встановленні чи опломбуванні вузла комерційного обліку чи його елементів, проведенні обстеження мереж водопостачання та водовідведення споживача та їх обладнання, знятті показників засобу обліку.

Споживачі, у яких виявлено порушення, відповідно до цього пункту підлягають відключенню від системи централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення, а витрати на від'єднання/приєднання оплачуються цими споживачами.

3. Використання питної води для поливу дворових і прибудинкових територій та зелених насаджень, а також інших витрат води для утримання будинків, зокрема прибирання місць загального користування, без засобів обліку не допускається.

4. Факт самовільного приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення згідно з пунктами 1, 2 цього розділу фіксується представником виконавця послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення за участю споживача, який самовільно приєднався до цих систем, про що складається акт про виявлення самовільного приєднання та/або самовільного користування (додаток 4).

Якщо споживач відмовляється підписати акт, він підписується представником виконавця послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення та не менше ніж двома свідками з обов'язковим зазначенням їх персональних даних; при цьому в акті робиться відповідний запис про таку відмову.

5. У разі незгоди споживача з діями виконавця послуги з централізованого водопостачання/ централізованого водовідведення споживач може оскаржити їх в установленому законом порядку.

6. У разі самовільного приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення виконавець послуги з централізованого водопостачання/ централізованого водовідведення проводить розрахунок витрат води за пропускною спроможністю водопровідного вводу при швидкості руху води в ній 0,7 м/с та дією її повним перерізом цілодобово або з урахуванням графіка подачі води.

Розрахунковий період при самовільному приєднанні встановлюється з дня початку такого приєднання. Якщо дату початку самовільного приєднання виявити неможливо, то період самовільного користування становить тридцять діб.

V. Порядок обліку та визначення обсягів спожитих послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

1. Споживачі, які приєднані або мають намір приєднатися до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, зобов'язані забезпечити наявність у них засобів вимірювальної техніки, за умови їх відповідності вимогам Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» та іншим нормативно-правовим актам, що містять вимоги до таких засобів вимірювальної техніки (далі - вузли комерційного обліку).

2. Оснащення об'єктів споживачів вузлами комерційного обліку здійснюється відповідно до Порядку оснащення будівель вузлами комерційного обліку та обладнанням інженерних систем для забезпечення такого обліку, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 09 серпня 2018 року № 206, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 31 серпня 2018 року за № 990/32442.

3. У разі постачання води на будівельні майданчики від водопровідної мережі та неможливості встановлення комерційного вузла обліку на постійне місце споживач за узгодженням з виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення може тимчасово встановити вузол комерційного обліку у спеціальному утепленому приміщенні або спеціальному колодязі із дотриманням всіх технічних параметрів.

4. У виключних випадках (сезонне споживання, недоцільність встановлення) за погодженням з виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення обсяги води за розрахунковий період визначаються за нормативами питного водопостачання, затвердженими органом місцевого самоврядування в установленому порядку, за кількістю календарних днів, протягом яких проводилося водопостачання цих споживачів.

5. Споживачі, що мають власні водозабори і скидають стічні води до систем централізованого водовідведення, зобов'язані встановити комерційний прилад обліку стічних вод у місці приєднання мереж водовідведення споживача до мережі водовідведення виконавця послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення та надавати

щомісячні дані щодо об'єму та показників якості стічних вод відповідно до умов договору.

6. Якщо питна вода входить до складу продукції споживача і не потрапляє до систем централізованого водовідведення, обсяг скинутих стічних вод визначається як різниця між обсягом води, отриманої споживачем з усіх видів джерел, кожне з яких обладнане вузлом обліку, та обсягом води, що увійшла до складу продукції.

Споживач надає відповідні розрахунки виконавцю послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення.

7. Обсяг води, поданої до теплових пунктів (котелень) та відведеної до систем централізованого водовідведення, визначається виключно за показами вузлів комерційного обліку.

8. Обсяг гарячої води, переданої споживачам, враховується в загальному обсязі стічних вод споживачів на підставі показів засобів обліку або в порядку, обумовленому договором.

VI. Регулювання вільних тисків

1. У разі недостатнього тиску в системі централізованого питного водопостачання для забезпечення водою будинків за проектом, узгодженим з виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення, передбачається встановлення насосних агрегатів для підвищення тиску води, а при постійному надмірному тиску понад 10 м вод. ст. - регуляторів тиску «після себе».

2. Окремо розміщені насосні станції для підкачування питної води передаються на баланс виконавцю послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення, після чого ним експлуатуються.

3. Насосне обладнання для підкачування питної води, регулятори тиску, встановлені в котельнях, ТП або прибудовах до них, які перебувають на балансі юридичних осіб, експлуатуються ними.

4. Насосні станції підкачування питної води та регулятори тиску, розміщені в житлових будинках або прибудовах до них, перебувають на балансі споживачів і обслуговуються ними.

На кожній насосній станції, розташованій у приміщеннях котелень, ТП або прибудовах до них та призначеній для підкачування питної води в систему централізованого питного водопостачання, має бути організований облік подачі води та витрат електроенергії.

Виконавець послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення відшкодовує теплопостачальним організаціям витрати на експлуатацію насосних агрегатів.

VII. Протипожежні пристрої

1. За наявності у вузлі комерційного обліку споживача обвідної лінії запірна арматура на ній пломбується представником виконавця послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення в закритому стані. За цілісність пломби відповідає споживач.

Конструкція та пропускна спроможність вузла комерційного обліку води для потреб зовнішнього протипожежного водопостачання повинна забезпечувати розрахункові витрати води без застосування засобів автоматизації та ручного керування.

З метою недопущення самовільного водокористування споживачем виконавець послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення має право накладати пломби на пожежні гідранти та крани, які розташовані на водопровідній мережі споживача.

2. Для протипожежних цілей допускається встановлення пожежних насосів з приєднанням до мереж споживачів за вузлом комерційного обліку.

3. Використовувати воду для господарських потреб (полив вулиць, майданів та зелених насаджень) із самостійних протипожежних систем, що живляться від спільних введів, заборонено.

4. Витрати води споживачем на гасіння пожеж, ліквідацію надзвичайних ситуацій, проведення навчальних занять з цих питань оплаті не підлягають. Про витрату (обсяг) води у зазначених цілях за участю представників, які відповідають за стан пожежної безпеки, споживача та виконавця послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення складається акт із зазначенням часу користування водою.

5. Водокористування з пожежних гідрантів та кранів системи питного водопостачання передбачено виключно для гасіння пожеж та дозволяється лише службовому персоналу органів, які відповідають за стан пожежної безпеки.

6. Ремонт і утримання в належному стані пожежних систем, розміщених на мережах споживачів, здійснюються за рахунок споживачів.

7. Без узгодження з виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення споживач не має права знімати пломбу.

Зняття пломб із запірної арматури без попереднього повідомлення виконавця послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення може здійснюватися лише при гасінні пожеж. Після закінчення користування протипожежною системою водопостачання споживач зобов'язаний протягом доби повідомити виконавця послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення про зняття пломб та викликати його представника для опломбування.

8. Перевірка пожежних гідрантів здійснюється органами, які відповідають за стан пожежної безпеки, разом з представниками виконавця послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення. Про проведення перевірки справності

пожежної системи в будинках і спорудах та випробувань пожежних насосів споживач має повідомити виконавця послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення за три доби до зняття пломб із засувок обвідних ліній. У цьому випадку розрахунки за воду проводяться за пропускною спроможністю водопровідного вводу при швидкості води 2,0 м/с за час фактичного водокористування.

VIII. Спорудження тимчасових водопровідних мереж

1. Тимчасове приєднання до систем централізованого питного водопостачання виконавця послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення здійснюється згідно з технічними умовами. Встановлення засобів комерційного обліку на тимчасовій водопровідній мережі визначається в кожному окремому випадку виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення та є обов'язковим.

Тимчасові водопровідні лінії споруджуються та утримуються за рахунок споживачів і на баланс виконавця послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення не беруться. У разі необхідності тимчасового приєднання споживачів до систем централізованого питного водопостачання приєднання виконується при узгодженні проектно-технічної документації водопостачання об'єкта за постійною схемою.

2. Технічні умови на користування тимчасовою водопровідною мережею споживача є чинними до завершення будівництва об'єкта. Період тимчасового водопостачання узгоджується з виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення при укладенні відповідного договору.

3. Тимчасове водопостачання будівельних майданчиків, садів, парків, кіосків для продажу напоїв здійснюється з систем централізованого питного водопостачання, а також водопровідних мереж споживачів, із встановленням засобів комерційного обліку та запірних пристроїв у будь-якій точці, але з обов'язковим урахуванням вимог цих Правил.

IX. Вуличні водорозбори

1. Вуличні водорозбори (колонки) призначені для колективного водокористування. Місце їх встановлення визначається за пропозицією органів місцевого самоврядування та за погодженням з виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення.

Вуличні водорозбори повинні бути обладнані засобами обліку води, запірною арматурою та унеможливити вільний доступ до лічильника та запірної арматури.

2. Не дозволяється біля колонки чинити дії, що суперечать санітарним вимогам та правилам.

3. Експлуатація та ремонт колонок здійснюються виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення або споживачами, на балансі яких перебувають ці колонки, і які зобов'язані:

стежити за станом колонок, засобів обліку води, запірної арматури, своєчасною перевіркою засобів обліку води, цілісністю пломб на засобах обліку та запірній арматурі, їх частин, дотримуватися санітарних вимог та правил;

не допускати нецільового використання води, утворення калюж та намерзлого льоду;

зберігати непошкодженими водостоки та підступи до водорозборів.

4. Усі будинки, в тому числі садибного типу, які не підключені до системи централізованого питного водопостачання та користуються водою з водорозбірних колонок, повинні укласти договір з виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення та сплачувати вартість води та послуг з централізованого водовідведення відповідно до встановлених норм питного водоспоживання і тарифів.

X. Станції перекачування стічних вод

1. Станції перекачування стічних вод споруджуються відповідно до державних будівельних норм. Станції перекачування стічних вод повинні бути обладнані засобами обліку кількості стічних вод та пристроями для відбору проб.

2. Станції перекачування стічних вод споруджуються в окремому приміщенні підземного або наземного типу (залежно від глибини закладання мережі водовідведення), територія якого має бути огорожена. Машинний зал, резервуар та грабельне приміщення розміщують в одній споруді.

3. Станції перекачування, встановлені в житлових та прибудованих до них будинках, залишаються на балансі споживача та ним обслуговуються.

4. Приймання стічних вод від районів, де відсутня централізована система водовідведення, здійснюється відповідно до пункту 5 розділу II цих Правил.

5. Насосні станції повинні мати аварійні випуски згідно із будівельними нормами (ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»), а також безперебійне електропостачання.

XI. Зони санітарної охорони систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення

1. Санітарна охорона у сфері централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, об'єкти, зони санітарної охорони, встановлення їх меж та поясів особливого режиму, вплив потенційних джерел, забруднювачів, обмеження господарської та іншої діяльності на цих територіях здійснюються відповідно до Закону України «Про питну

воду, питне водопостачання та водовідведення».

2. Виконавець послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення та споживачі зобов'язані забезпечити охорону і цілісність систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, які перебувають у них на балансі (трубопроводи, споруди, засоби обліку, люки, колодязі, гідранти), не допускати їх пошкодження, затоплення й розморожування, очищати від льоду та снігу ляди колодязів, стежити за цілісністю встановлених пломб, забезпечувати відведення поверхневих вод від колодязів.

3. При виявленні на спорудах вуличної мережі систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення, водопровідних вводах та прибудинковій території пошкоджень або несправностей (розбиті або відсутні ляди колодязів, провалювання колодязів або ґрунту біля колодязів, надходження води в колодязі з-під землі) споживач зобов'язаний негайно повідомити про це виконавця послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення, вживши заходів для огорожування місць пошкоджень до приїзду аварійної бригади.

4. У разі використання приміщень складів, підвалів для господарської діяльності в них мають бути виконані усі роботи (в тому числі з гідроізоляції), передбачені діючими будівельними нормами.

5. Не дозволяється складати матеріали і предмети, накопичувати сміття ближче ніж за 5 м від осі водопровідних мереж, мереж водовідведення та пристроїв в межах охоронних санітарних зон; самовільно зводити споруди над водопровідними мережами, мережами водовідведення, пристроями будь-яких будівель та елементами благоустрою; здійснювати роботи на системах централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, відкривати ляди колодязів, спускатися в них, регулювати засувки без присутності представника виконавця послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення.

6. Ліквідація пошкоджень виконується власником пошкодженого елемента системи централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення.

У разі бездіяльності особи, яка користується мережею, виконавець послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення має право виконати ліквідацію виявлених пошкоджень з подальшим відшкодуванням вартості робіт власником мереж.

7. У разі приймання шляхових покриттів в експлуатацію до складу комісії для контролю за станом люків водопровідних та каналізаційних колодязів входить представник виконавця послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення.

**Директор
Департаменту комунальних
послуг та комунального
обслуговування**

А. Ведмідь

{Правила в редакції Наказу Міністерства розвитку громад та територій № 97 від 19.04.2021}

Додаток 1
до Правил користування системами
централізованого питного
водопостачання та централізованого
водовідведення в населених
пунктах України
(пункт 3 розділу II)

АКТ розмежування майнової належності та експлуатаційної відповідальності сторін

*{Додаток 1 в редакції Наказу Міністерства розвитку громад та територій № 97 від
19.04.2021}*

Додаток 2
до Правил користування системами
централізованого питного
водопостачання та централізованого
водовідведення в населених
пунктах України
(пункт 1 розділу III)

ТЕХНІЧНІ УМОВИ на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення

*{Додаток 2 в редакції Наказу Міністерства розвитку громад та територій № 97 від
19.04.2021}*

Додаток 3
до Правил користування системами
централізованого питного
водопостачання та централізованого
водовідведення в населених
пунктах України
(пункт 3 розділу III)

ОПИТУВАЛЬНИЙ ЛИСТ

*{Додаток 3 в редакції Наказу Міністерства розвитку громад та територій № 97 від
19.04.2021}*

Додаток 4
до Правил користування системами
централізованого питного
водопостачання та централізованого
водовідведення в населених
пунктах України
(пункт 4 розділу IV)

АКТ про виявлення самовільного приєднання та/або самовільного користування

*{Додаток 4 в редакції Наказу Міністерства розвитку громад та територій № 97 від
19.04.2021}*

Про затвердження Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України
Наказ; Мінжитлокомунгосп від 27.06.2008 № 190
Редакція від 13.07.2021, підстава — [z0839-21](#)
Постійна адреса:
<https://zakon.rada.gov.ua/go/z0936-08>

Законодавство України
станом на 15.04.2026
чинний

Документи та файли

- Сигнальний документ — f273699n204.doc від 30.07.21 12:45, 30 кб

- Сигнальний документ — f273699n205.doc від 30.07.21 12:45, 42 кб
- Сигнальний документ — f273699n206.doc від 30.07.21 12:45, 35 кб
- Сигнальний документ — f273699n207.doc від 30.07.21 12:45, 28 кб

Публікації документа

- **Офіційний вісник України** від 27.10.2008 — 2008 р., № 79, стор. 174, стаття 2670, код акта 44667/2008